

Homework 3- Solution

Lectures 9, 10

Operating Systems

Dr. Javadi

Spring 2023

۱- با فرض اینکه pid های واقعی پردازش پدر و فرزند به ترتیب ۲۶۰۰ و ۲۶۰۳ باشد، خروجی خط های A,B,C,D برنامه زیر را با ذکر دلیل عنوان کنید.

```
#include <sys/types.h>
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>

int main()
{
    pid_t pid, pid1;

    /* fork a child process */

    if (pid < 0) { /* error occurred */
        fprintf(stderr, "Fork Failed");
    }
    else if (pid == 0) { /* child process */
        pid1 = getpid();
        printf("child: pid = %d", pid); /* A */
        printf("child: pid1 = %d", pid1); /* B */
    }
    else { /* parent process */
        pid1 = getpid();
        printf("parent: pid = %d", pid); /* C */
        printf("parent: pid1 = %d", pid1); /* D */
        wait(NULL);
    }

    return 0;
}
```

میدانیم که مقدار خروجی که تابع fork بر می گرداند، در پردازش پدر برابر pid اصلی پردازش فرزند و در پردازش فرزند برابر صفر است. به همین دلیل در خط A که درون پردازش فرزند قرار دارد، مقدار صفر چاپ می شود و در خط B مقدار pid اصلی آن یعنی ۲۶۰۳ چاپ می شود. در خط C که درون پردازش پدر است، مقدار pid برابر pid اصلی فرزند یعنی ۲۶۰۳ چاپ می شود و در خط D مقدار pid اصلی پردازش پدر یعنی ۲۶۰۰ چاپ می شود.

۲- فرض کنید کد زیر در یک ماشین لینوکس کامپایل و اجرا شده است. همچنین فرض کنید تمامی فراخوانی های سیستمی با موفقیت اجرا می شوند.

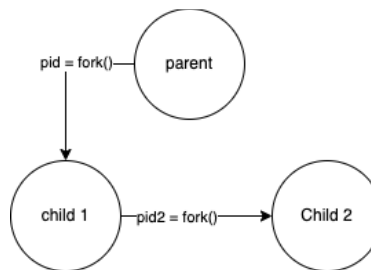
```
int main() {
    int count = 0;
    int pid=0, pid2=0;

    if ( (pid = fork()) ) {
        count = count + 2;
        printf("%d", count);
    }
    if (count == 0)
    {
        count++;
        pid2=fork();
        printf("%d", count);
    }

    if (pid2 || pid) {
        wait(NULL);
        count = count+4;
    }
    printf("%d", count);
}
```

درخت اجرای پردازش ها را برای این برنامه رسم کنید. همچنین مشخص کنید که هر پردازش هنگام رسیدن به توابع `printf` چه مقداری را چاپ می کنند.

درخت پردازش های این برنامه به شکل زیر خواهد بود. در مجموع، ۳ پردازش در این برنامه به وجود می آید.

ابتدا فقط `parent` در حال اجراست. در اولین `fork` پردازشی `C1` ایجاد می شود. مقدار `pid` در `parent` غیرصفر و در `C1` صفر خواهد بود. `Parent` وارد بدنه ی شرط اول می شود و مقدار ۲ را چاپ می کند. وارد شرط دوم نمی شود و به دلیل مثبت بودن مقدار `pid` وارد شرط سوم می شود و منتظر اتمام اجرای `C1` خواهد شد. پردازشی `C1` وارد بدنه ی شرط دوم می شود چون مقدار `count` در لحظه ای که `fork` اول اجرا شد برابر ۰ بود و در پردازشی `C1` هم صفر خواهد بود. در اینجا

پردازهی C۲ با فراخوانی fork دوم ایجاد می‌شود. مقدار count در هر دو پردازهی C۱ و C۲ برابر ۱ است و چاپ می‌شود. پردازهی C۱ نیز به دلیل مثبت بودن مقدار pid۲ از شرط سوم عبور می‌کند. منتظر می‌ماند تا اجرای C۲ با چاپ کردن مقدار count که همچنان برابر ۱ است، پایان یابد. سپس در C۱، مقدار count با افزایشی ۴ واحدی به ۵ می‌رسد، ۵ را چاپ می‌کند و اجرایش پایان می‌یابد. بعد از پایان یافتن اجرای C۱، پردازهی Parent از حالت wait خارج می‌شود. Count را به ۶ افزایش می‌دهد. این مقدار را چاپ کرده و اجرایش به پایان می‌رسد. خروجی نهایی "۲,۱,۱,۱,۵,۶" که ممکن است ترتیب ۲۱۱ بسته به ترتیب اجرای هر پردازه متفاوت باشد اما رشته خروجی حتماً با ۱,۵,۶ پایان می‌یابد.

۳- کد C زیر را در نظر بگیرید، هنگامی که زمان اجرای خط B برسد، چه تعداد رشته (thread) در سیستم واسطه این برنامه فعال خواهد بود؟

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>

int value = 5;

void *print_message1(void *arg) {
    value += 2;

    char *message = "Hello from thread 1!"
    printf("%s\n", message); // LINE B
    pthread_exit(NULL);
}

void *print_message2(void *arg) {
    value += 2;

    char *message = "Hello from thread 2!"
    printf("%s\n", message); // LINE C
    pthread_exit(NULL);
}

int main() {
    pthread_t threads[2];

    pthread_create(&threads[0], NULL, print_message1, NULL);
    pthread_create(&threads[1], NULL, print_message2, NULL);

    pthread_join(threads[0], NULL);
    pthread_join(threads[1], NULL);

    printf("Both threads have completed. Value = %d\n", &value);

    return 0;
}
```

در زمان اجرای خط B بسته به نوع زمان‌بندی سیستم‌عامل، ۲ یا ۳ نخ فعال خواهد بود. یک نخ که متعلق به پردازشی پدر است. با رسیدن برنامه به اولین دستور `pthread_create`، نخ دوم نیز ایجاد می‌شود. در اینجا بسته به نوع زمان‌بندی سیستم‌عامل و با توجه به اولویت‌های تعریف شده در آن، ممکن است که تابع `print_message1` اجرا شود یا اینکه `pthread_create` دوم فراخوانی شود و یا در صورتی که سیستم چند هسته‌ای باشد، هر دو به صورت همزمان اجرا شوند. با توجه به موارد گفته شده، ممکن است که در لحظه‌ی اجرای خط B، دو یا سه رشته در سیستم فعال باشند.

۴- کد C زیر را در نظر بگیرید:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>

#define NUM_THREADS 2

int shared_value = 0;

void *increment_value(void *arg) {
    int *my_id = (int*) arg;
    int i;

    for (i = 0; i < 1000000; i++) {
        shared_value++;
    }

    printf("Thread %d has finished.\n", *my_id);
    pthread_exit(NULL);
}

int main() {
    int i, thread_ids[NUM_THREADS];
    pthread_t threads[NUM_THREADS];

    for (i = 0; i < NUM_THREADS; i++) {
        thread_ids[i] = i;
        pthread_create(&threads[i], NULL, increment_value, (void*) &thread_ids[i]);
    }

    for (i = 0; i < NUM_THREADS; i++) {
        pthread_join(threads[i], NULL);
    }

    printf("Final shared value: %d\n", shared_value);

    return 0;
}
```

الف) خروجی این کد را پیش بینی کنید و توضیح دهید که چرا فکر می‌کنید این خروجی را تولید می‌کند.

پیام **Thread has finished** دو بار چاپ می‌شود اما نمی‌توان مطمئن بود که ترتیب آن به کدام یک از دو صورت زیر خواهد بود:

“Thread 0 has finished\n Thread 1 has finised\n” یا “Thread 1 has finished\n Thread 0 has finised\n”

اینکه خط **printf** توسط کدام رشته زودتر اجرا شود وابسته به زمان‌بندی سیستم عامل است. از آنجایی که پردازشی پدر ابتدا روی رشته‌های فرزندش **wait** می‌کند و سپس دستور چاپ مقدار **shared value** را اجرا می‌کند، عبارت **"Final shared value: X"** حتماً بعد از عبارت‌های بالا چاپ خواهد شد. مقدار **X** به احتمال خیلی زیادی برابر ۲۰۰۰۰۰۰ خواهد بود اما از آن جایی که دو رشته به صورت همزمان اجرا می‌شوند، بر فرض وجود شرایط رقابت (**race condition**) احتمال دارد که مقدار نهایی **X** کمتر از ۲۰۰۰۰۰۰ باشد اما این مقدار قطعاً از ۱۰۰۰۰۰۰ بیشتر خواهد بود.

ب) در رابطه با کد داده شده، تفاوت بین استفاده از رشته‌ها و استفاده از فورک برای رسیدن به موازی سازی را توضیح دهید. به طور خاص، هنگام استفاده از فورک، آیا پردازش فرزند مقدار `shared_value` را برای هر دو فرآیند فرزند و والد تغییر می‌دهد؟ پاسخ خود را توضیح دهید. چرا هنگام استفاده از رشته‌ها متفاوت است؟

زمانی که پردازشی پدر دستور `fork` را فراخوانی می‌کند، کل اطلاعات و داده‌های مربوط به پردازشی پدر برای ایجاد فرزند `duplicate` می‌شوند و پردازشی فرزند فضای اختصاصی خودش را بر روی حافظه خواهد داشت که مقادیر آن در اولین لحظه بعد از `fork`، عیناً با مقادیر ذخیره شده در فضای حافظه‌ی مربوط به پردازشی پدر برابر خواهد بود. اما بعد از دستور `fork`، پردازشی پدر و فرزندش مستقل از هم ادامه می‌یابند و داده‌های موجود در حافظه‌ی آن‌ها به صورت مستقل تغییر خواهد کرد و دو پردازش در حالت عادی به داده‌های یکدیگر دسترسی ندارند. در چنین شرایطی، مقدار نهایی `shared_value` در پردازشی پدر صفر خواهد بود. (اگر فرض کنیم که تابع `increment_value` در پردازش پدر اجرا نمی‌شود) اما در ایجاد `thread`، بخشی از حافظه میان پردازشی پدر و رشته‌های ایجاد شده مشترک است. در واقع `data`، `code` و `files` بین تمام رشته‌ها مشترک است و فقط `thread id` و `stack` و `register` به صورت اختصاصی به هر رشته تعلق دارد. پس اگر یکی از رشته‌ها روی مقدار `shared_value` که به صورت `global` برای همه‌ی رشته‌ها در دسترس است تغییری ایجاد کند، این مقدار برای تمامی رشته‌ها تغییر خواهد کرد.

۵- فرض کنید یک پردازش دستور $value = value + 1$ را اجرا می کند. همچنین یک پردازش دیگر به صورت همروند و مستقل دستور $value = value - 2$ را اجرا می کند. اگر $value$ یک متغیر مشترک بین این دو پردازش باشد و فقط در این دو دستور استفاده شده باشد و مقدار این ابتدایی این متغیر $value = 5$ باشد، همه مقادیر ممکن برای متغیر $value$ بعد از اجرای این دو پردازش را بنویسید.

اگر ابتدا پردازش اول مقدار را بخواند و آپدیت کند اما آن را ننویسد، سپس کار پردازش دوم کاملاً تمام شود و سپس مقدار نوشته شود، مقدار $value = 6$ خواهد بود. در صورتی که اتفاق بالا ابتدا برای پردازش دوم بیفتد، مقدار $value$ برابر ۳ خواهد بود. اگر یکی بعد از اتمام کامل دیگری اتفاق بیفتد، مقدار $value = 4$ خواهد بود.